

I. kapitola

CESTA BLAHOSLAVENÝCH

Každý z nás si robí ilúzie o tom, čo nás urobí šťastnými. Azda snívame o vzrušujúcom zámožnom živote bohatých a slávnych ľudí alebo o chýrnych víťazstvách mocných obyvateľov.

Viem si dokonale predstaviť radosť z očarujúcej slávy a závratného šťastia, ktorú prežíva nositeľ zlatej medaily.¹

Viete si predstaviť takéto šťastie či blaženosť? Aj keby sme sa za mladi boli učili lyžovať, nie je veru ľahké predstaviť si seba samého ako aktívneho účastníka zimnej olympiády. V duchu si predstavte každodenný tvrdý tréning, po ktorom síce nakrátko doprajete svojmu ukonanému telu trochu oddychu, no potom znovu pokračujete v tom istom namáhavom, vyčerpávajúcom programe. ...koľko sebadisciplíny treba na to, aby ste svoje telo udržiavali vo vynikajúcej forme, najmä ak vám niekto pred nosom nesie taliansku pizzu.

Profesionálny bejzbalový hráč? ...ani len na sekundu nepomyslím na to, že by sedemtisíc divákov čakalo na moment, keď trafím loptu. ... Športoví fanúšikovia v celej krajine však celkom iste neprežívajú spolu so mnou tú skutočnosť, že si neviem predstaviť ani tie obmedzenia, ani tie výhody, ktoré má nadaný hráč bejzbalu – od každodenného disciplinovaného tréningu až po výnosný plat a nadšený obdiv vďačného davu.

Lenže sláva, to nie je iba číra radosť. Má aj svoju temnú stránku. Ustavičná pochvala a pozornosť ľahko vedia deformovať súdnosť a sebahodnotenie človeka.

RADOSTI, KTORÉ SA POMINÚ

Sláva je jednou z radostí, ktorá sa pomíne. A pomínú sa aj bohatstvo a moc.²

Poniekto hlásatelia evanjelia lákajú svojich poslucháčov neprikrášľovaným „evanjeliom blahobytu“.

Väčšina z nás možno aspoň raz zakúsila príchuť blahobytu. Niekde vás vylosovali a mohli ste ísť prvou triedou.. Kto by teda mohol tvrdiť, že život nie je krásny?³

...peniaze síce môžu znamenať pohodlie, ale nikdy neprinášajú blaženosť.

Môžeme si myslieť, že bohatstvo nás urobí šťastnými. No nie je to však pravda. Blahobyť bude pre nás pravdepodobne takým istým bremenom ako pre väčšinu tých, ktorí žijú v bohatstve ...

Hrať sa na šéfa. Možno oveľa viac ľudí by chcelo mať skôr moc ako bohatstvo. Znamenalo by to ovládať druhých.

---

¹ olympijský lyžiar

² str. 13-14

³ str. 15

V ostatných rokoch mám možnosť pracovať s mnohými biskupmi a rehoľnými predstavenými, ktorí berú svoje povinnosti veľmi vážne. Keďže ich zaťažujú rozličné dôležité oblasti zodpovednosti, dobre si uvedomujú, ako málo autority v skutočnosti majú. A tak prežívajú pocity veľkého sklamaní.

Tým, ktorí majú menší okruh zodpovednosti, možno sa zdá ľahšie udržiavať si ilúziu moci. Žena, ktorá má na starosti personál upratovačiek v hoteli, môže byť taká istá diktátorka ako Katarína Veľká, ibaže má menej poddaných, ktorí sa skláňajú pred jej požiadavkami.

Väčšina z nás – aspoň podvedome – pociťuje nevôľu k tým, ktorí stoja na čele...⁴

Ba aj v Cirkvi – a najmä v nej – sú biskupi a rehoľní predstavení terčom nekonečných kritik zo strany tých, ktorí sú presvedčení o tom, že oni by oveľa hladšie vedeli vyriešiť určitú nepríjemnú situáciu.

„...keď začnete pracovať s tými ľuďmi, ktorí sú schopní, a s tými ľuďmi, ktorí sú ochotní, a keď potom odvrátate tých, ktorí sú schopní ale neochotní, ako aj tých, ktorí sú ochotní, ale neschopní, nezostane vám ich veľmi veľa.“

Môžete mi veriť, že nie je veľkým potešením šéfovať. Tých problémov a starostí je obyčajne oveľa viac ako výhod.

NAJVÄČŠIA Z NICH JE LÁSKA

Hoci priateľ mal vynikajúce vzdelanie, perfektnú kariéru a bol finančne výborne zabezpečený, povedal mi, že ešte nikdy nevidel takúto lásku, aká vládne v tejto rodinke, ktorá vlastní tak málo dobier tohto sveta.

Pravá blaženosť na rozdiel od bohatstva či moci je v tom, že nás úprimne miluje aspoň jediný človek.

... veľkú blaženosť môžeme stratiť.⁵

HRANICE NAŠEJ OBLÚBENOSTI

... niekedy stotožňujeme obľúbenosť s verejnými ováciami...

Niekedy príliš obdivujeme aj niektorého z nasledovníkov Ježiša, ktorý jediný na svete dokonale miloval každého človeka.

- Matku Teréziu, ktorá bola vzorom vrcholnej pokory....
- Celý svet miloval pápeža Jána XXIII.
- Svätý František, ktorý slúžil Kristovi v duchu poníženosti a sebaobetovania, bol najobľúbenejšou rehoľnou osobnosťou svojej doby.

⁴ str. 17

⁵ str. 18-19

Avšak iba málo svätcov bolo za života milovaných a uznávaných.

Vonkajší obdiv a láska nie sú teda ukazovateľom vnútornej cesty človeka. Autobiografia obľúbeného pápeža Jána XXIII. predstavuje muža, ktorý bojoval s hlbokým vedomím vlastnej bezcennosti, často umocňovanej aj silnou osobnou citlivosťou. ... hovorí⁶ o živote plnom ustavičného pokánia a zápasov so sebou, ktorý uľahčuje len hlboká dôvera v Božie milosrdenstvo a v Kristovu milosť.

Pre mňa najvytúženejšou, najvýznamnejšou blaženosťou je milovať a byť milovaný.

Ak chceme nájsť pokoj a naplnenie, musíme inde hľadať to šťastie, ktoré nikdy nesklame a nikdy sa nepomíne.

PRAVÉ A TRVALÉ ŠŤASTIE: BLAŽENOSŤ

Vo svojej Reči na vrchu nám Ježiš odhaľuje tajomstvo šťastia či blaženosti v blahoslavenstvách. „Šťastní sú chudobní v duchu,“ znejú niektoré preklady Ježišových slov. Myslím, že takýto preklad nevystihuje podstatu. Slovo „šťastný“ vysvetľuje Websterov slovník ako „toho, ktorý má šťastie alebo úspech“. Nuž byť milovaný, či bohatý alebo mocný môže čiastočne závisieť od šťastia, no Božie kráľovstvo by sme veru nikdy nevybudovali na takomto chatrnom základe.

Blahoslavenstvá hovoria o niečom oveľa väčšom ako šťastie – o tajomnej skutočnosti, ktorá sa nazýva blaženosťou.⁷

Dr. William Barclay – slovo „blahoslavený“ v gréčtine makarios, znamená doslova „naplnený blaženosťou“. Gréci tvrdili, že ich bohovia sú „makarios“...

POMOC NA TRNISTEJ CESTE K SVÄTOSTI

Autentický život v Duchu Božom nie je iba príležitostný výkon, ale úloha, ktorá sa nikdy nekončí. Ježiš nás volá k dokonalej láske po celý deň, v dobrých ak zlých časoch. – žiť ako pravý kresťan je zo všetkých povolaní to najťažšie.

Môžeme byť „pravými kresťanmi“ tým, že sme prijali Krista ako Spasiteľa, ale musíme prejsť ešte dlhý úsek cesty, kým sa staneme skutočne svätými. .... „Nik nie je spravodlivý,“ hovorí Sväté písmo (Rim 3,10). Musíme zmeniť svoje zmýšľanie a srdcia – a to je celoživotná úloha.⁸

Svätosť sa nám mihoce v diaľke ako iluzórna oáza pred vyprahnutými pútnikmi v púšti...

Tajomstvo pravého kresťanského života je ako cibuľa, ktorá obsahuje hlbšie a hlbšie vrstvy otázok, ukrytých vo vnútri. Ako sa stanem pravým kresťanom?

Kristovo učenie má silu zapáliť oheň v každom z nás.

⁶ v jeho diele *Journal of a Soul* (Denník duše)

⁷ str. 20-21

⁸ str. 22-23

Dr. Susan Mutová charakterizuje blahoslavenstvá ako „pozvanie osobného Boha pre každého z nás osobne, ktoré nás povolávajú k údelu pokoja a radosti.

Páter Adrian Van Kamm – blahoslavenstvá majú „formatívnu moc“.

Blahoslavenstvá nám akýmsi tajomným spôsobom nielen ukazujú cestu, ale nás po nej priam vlečú. Dvíhajú nás ako dopravný pás na letisku a unášajú vpred silou Ducha.⁹

Život kresťana je pulzujúca, mocná, vnútorná sila, ktorá pramení zo samých hĺbok nášho bytia a umožňuje nám vykonať inak priam nemožné činy, požehnané skutky. Táto božská milosť nám pomáha postupne prekonávať hriech, pokušenia, slabosti...

VELKÁ KAMENNÁ TVÁR

Jeho túžba ho premenila a stal sa tým, čo hľadal.¹⁰

Blahoslavenstvá majú v sebe tú istú moc.¹¹

„chodník milujúceho srdca“¹²

Život pátra Damiána bol otvorenou knihou.¹³

Páter Damián má rozožratú, skrivenú tvár, znetvorené telo, ramená mu už vôbec neslúžia. Na tvári sa mu však zrači pokoj, miernosť, blaženosť – ako na tej veľkej kamennej tvári na skalnom útese.

Pátrovi Damiánovi, ktorý slúžil opusteným malomocným, z Božej milosti práve tí chorí pomohli, aby sa jeho tvár pretvorila v tvár Krista, veď si to tak túžobne želel. Tento obetavý muž, taký milosrdný a taký prenasledovaný, sa naučil miernosti, i napriek svojej prudkej povahe.

Viete si naozaj predstaviť, že vás blahoslavenstvá budú pretvárať, ako pretvárali pátra Damiána a iných? Je to vznešený prísľub, ale jeho cena je privysoká. .... Nech sa my, ktorí iba nejasne tušíme túto blaženosť, čoraz viac naplňame touto blaženosťou, keď sa podoba Ježiša Krista utvára v našich dušiach.

*Duchu Svätý, ty ma posilňuješ a formuješ tými tajomnými slovami, ktoré ma stvárnajú tak, ako Stvoriteľove slová pretvárali púšť a pustatiny v živú zem. ... Dýchni na mňa Duchu Svätý, a budem obnovený. Dotkni sa ma svojou milosťou, a znova budem uzdravený. Osvieť ma, a budem vidieť všetko, čo ma oslepuje. Povzbud' ma a budem kráčať cestou tvojich prikázaní. Amen.*¹⁴

⁹ str. 24-25

¹⁰ Nathaniel Hawthorne napísal poviedku o chlapcovi Ernestovi. – hľadal a čakal muža, ktorého tvár sa zjavovala na skalnom útese – ako uvažoval o tejto tvári, postupne sa formoval a utváral podľa nej.

¹¹ str. 27

¹² názov chodníka, ktorý presekali obyvatelia Samoy džungľou na výšok (za jednu noc), aby mohli pochovať R. L. Stevensona, ktorý im slúžil.

¹³ P. Damián sa spovedal tak, že na parníku bol jeho spovedník a on z loďky kričal nahlas svoju spoveď, pretože nemohol vystúpiť na palubu. – Molokai bol úplne odrezaný od sveta.

¹⁴ str. 28-30

2. kapitola

VPÍSANÉ DO NAŠICH SRDC

Nemôžeme vytrhnúť verše blahoslavenstiev z kontextu Svätého písma. – vzácne zrnká zlata, ktoré sú prísľubom, že sa nám do rúk dostane kúsok neba.

Ev. sv. Lukáša – reč na rovine. (Lk 6, 17-26)¹⁵

Možno si niektorí z vás myslia, že všetky Kristove výpovede uvedené v Biblii zaznamenával rýchlopisom nejaký tajomník alebo ich vari niekto prepisoval na stroji ako na súdnom pojednávaní, alebo že ich azda nahrával niektorí učeníkov, ktorý akosi zázračne mohol mať predchodcu dnešného magnetofónového nahrávača. Keď porovnáme obe tieto evanjeliá,¹⁶ zistíme, že sú to falošné domnienky. Často sa tá istá náuka podáva rozličnými formami, tak ako blahoslavenstvá.

Vedci usúdili, že Sväté písmo v určitých prípadoch naozaj presne zaznamenáva Kristove slová.

Jediným dokonalým človekom bol ten, ktorý tieto blahoslavenstvá vyriekol – Kristus. On je ten blahoslavený muž.¹⁷

MOŽNO TIETO BLAHOŠLAVENTSTVÁ SKUTOČNE DOSIAHNUŤ?

Nájdite si hneď teraz čas a prečítajte si celú Reč na vrchu. Zaručujem vám, že vás to skl'úči a poviete si: „Keby som žil vari aj tisíc rokov, nevedel by som sa správať podľa tejto reči.“

Keď vyhasne plamienok prirodzeného života, objaví sa namiesto neho záblesk večného života. A napokon aj vy, aj ja pocítíme to dokonalé šťastie, tú blaženosť, tú radosť, ktorú sľubujú blahoslavenstvá – ibaže na druhej strane tohto slzavého údolia.

Matúšovo evanjelium stále spôsobuje Cirkvi aj jednotlivému kresťanovi zdravý šok. Radikálne požiadavky Kristovho evanjelia vyzvali inštitucionálnych i jednotlivých veriacich aj spomedzi veľkých svetových náboženstiev, aby zanechali pohodlný život tohto sveta.

Nekompromisný radikalizmus Kristovho morálneho posolstva u Matúša je pre nás výzvou, aby sme si vo svojom vlastnom živote uvedomili, že slovo eschatologický je viac než teologická fráza. (Slovo „eschatologický“ znamená to, čo je skutočné na druhej strane, za eschaton, t.j. na konci všetkých pozemských vecí.) Je to pomenovanie pre úplnú premenu, ktorú Syn človeka prináša každý raz, keď prichádza do svojej Cirkvi a do životov jednotlivých veriacich.¹⁸

Nejestvuje nijaký slabý, riedky odvar, ľahko stráviteľný pre tých, ktorí sú vo viere ešte iba bábätká.¹⁹

¹⁵ str. 31

¹⁶ Mt, Lk

¹⁷ str. 32

¹⁸ Páter Meier

¹⁹ str. 33-34

Kristove slová sú naozaj prísne. – skutočne náročné a radikálne posolstvo – avšak na druhej strane tejto náročnosti sa nachádza prísľub. „Akí blahoslavení sú chudobní v duchu: oni vojdú do nebeského kráľovstva. Akí blahoslavení sú prenasledovaní pre spravodlivosť: aj oni vojdú do nebeského kráľovstva.“

SMERNÍKY NA CESTE

Podľa Dr. Susan Mutovej blahoslavenstvá sa vzťahujú na tri tradičné fázy duchovného života, ktoré sa niekedy nazývajú „tri cesty“. Začiatočnou fázou je etapa očisťovania, cez ktorú sa prebojáva väčšina ľudí. Stredná etapa osvietenia označuje rozhodujúci bod obratu, keď na kresťana mocne zostúpi Božia sila. Tretia je etapa zjednotenia, keď veriaci človek mysticky žije tu na svete podľa svojich možností ako svätec.²⁰

Prvú cestu označujú rôzne fázy očisťovania. Keď človeka prebudila milosť k novému životu – alebo aspoň k novej ochote, nadšeniu, či odhodlaniu – je očistený od každého dobrovoľného hriechu, a to aj takého, ktorého príčinou je ľudská slabosť, od „hriechov až do smrti“ alebo od „hriechov zapríčiňujúcich žiaľ“, ako ich ja nazývam.

Posledný krok prvej cesty znamená veľký zápas o pravú dôveru, vieru a nádej, že vo všetkých životných situáciách a okolnostiach nás aj našich drahých Boh privedie k spásu. Buďte istí, že tento odvážny úsek prvej cesty nie je možné prekonať bez zápasu a bolestnej porážky nášho vlastného egoizmu.

Väčšina úprimných veriacich sa nachádza kdesi uprostred tohto procesu očisťovania.

Druhá cesta: svetlo na konci tunela. Veriaci človek, ktorý sa otvoril Kristovi, zažíva Božie svetlo, prenikajúce ľudskú dušu. Hoci ešte ani zďaleka nemôže byť svätý, očividnejšie vyžaruje Kristovo svetlo do stemneného sveta. Jeho skutkov lásky a odpúšťania je čoraz viac.

Tí, ktorí pozorujú takéhoto človeka, začínajú ho vnímať ako svätého, hoci občas cítia určité sklamanie nad jeho nestálosťami, slabosťami, ba aj hriechmi...

Keď sa všetko zdá byť nádherné a plné svetla, táto prekrásna cesta sa zrúti do temnoty očividného nedostatku milosti.

Tretia cesta: zjednotenie s Bohom. Tú úbohú dušu potom vedú mocné cnosti viery a nádeje, pričom ju podopiera Božia láska. Prítom veriaci človek – bez akéhokoľvek uplatňovania svojich schopností – sa s námahou uberá vo tme dopredu a postupne sa zjednocuje s Bohom...²¹

Kardínal John Henry Newman uznával skrytú vlastnosť blažených a ich vnútornú cestu – veľmi správne to opísal:

Skutoční kresťania sa zdajú v očiach tohto sveta takí istí ako... veľké množstvo tých, ktorých nazývame úctyhodnými ľuďmi..., sú však vo svojich srdciach veľmi odlišní. Nepredvádzajú sa,

²⁰ str. 35

²¹ str. 36-37

konajú rovnako pokojne a obyčajne ako ostatní, ale v skutočnosti sa cvičia v tom, aby sa z nich stali svätci v nebi.

Aj keď často nemáme možnosti zistiť, ktorí sú Boží svätí, raz, keď sa všetko skončí, ich budeme mať. A potom, keď sa obzrieme späť do minulosti, azda až po ich smrti, vtedy sa v duchu spýtame, ak sme ich poznali, akú moc mali nad nami, či nás priťahovali, ovplyvňovali, či nás nejako zahanbovali a či zapalovali naše srdcia.

Čím je človek svätejší, tým menej ho chápú ľudia sveta.

SMERNÍKY PRE NAŠE MYSLE

Ako smerníky pre naše mysle môžeme osem blahoslavenstiev rozdeliť do troch kategórií, podľa troch etáp duchovného života, ktoré som opísal: do etapy očisťovania, osvietenia a zjednotenia.

Tri blahoslavenstvá sa týkajú prvej cesty, štádia očisťovania a purifikácie. -

Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.

Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.

Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.²²

Druhá etapa – zaplavenie Božím svetlom.

Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.

Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.

Ostatné dve blahoslavenstvá nás vedú k väčšej svätosti, ktorá je v súlade s cestou zjednotenia. – *chudobní v duchu, čistého srdca.*

A tu sa vynára paradox, keď kráčame po ceste k blaženosti. V istom zmysle sa nebeské kráľovstvo stáva hmatateľným, Boh sa stáva viditeľným. Tento jav inšpiroval mystického básnika Francisa Thompsona, aby zvolal:

Ó, svet nehmatateľný, dotýkame sa ťa,
Ó, svet nepoznatelný, poznáme ťa,
Nepostihnuteľný, držíme sa ťa!²³

Blahoslavenstvá paradoxné aj iným spôsobom – protiklady – chudobní sú bohatí, plačúci sú blahoslavení, tichí budú mocní, hladujúci budú nasýtení...

Reklamy - blahoslavenstvá

V akom protiklade je to k posolstvám sveta, v ktorom žijeme! Tie nás pobádajú, aby sme sa usilovali byť bohatí či mocní. Chcú, aby sme spolupracovali so svetom, pričom nás uisťujú, že sme obľúbení bez akýchkoľvek obmedzení, i keď to nie je pravda. Napríklad banka vás znovu a znovu bude ubezpečovať, že v nej máte priateľa, ktorý sa o vás postará v každej núdzi. Skúste však zistiť, pokiaľ bude siahať v skutočnosti tento vzťah bez

²² str. 38-39

²³ str. 40

dostačujúcich istôt a záruk. Veľmi rýchlo sa vám postavia do cesty mnohé prekážky, ktoré vám zabránia získať finančnú pomoc.

Aj usmievavé tváre na televíznych obrazovkách vám prejavujú úprimný záujem o to, aby ste dokázali očistiť masnotou znečistené hrnce, žiarivo vyčistiť kuchynskú dlážku či zbaviť kúpeľňu všetkých baktérií. Nedajte sa však obalamutiť. Nezabúdajte, že reklamné agentúry si najímajú hercov a herečky na to, aby predávali špeciálne odmasťovače hrncov, vosky na podlahové krytiny či antibakteriálne čistiace prostriedky. Títo herci, ktorým nezáleží na vašich osobných potrebách, hľadajú na vás iba ako figúrky vo svete marketingu, ako na anonymného konzumenta, ktorý drží v rukách peniaze.

Vaši „priatelia agenti poisťovacej spoločnosti“ vás ubezpečujú, že im naozaj ležia na srdci vaše záujmy. Ich zdvorilý, nástojčivý záujem a starostlivosť vyzerajú úprimné, no iba dovtedy, kým sa nepodriadite ich požiadavke a nezistíte, čo všetko vylučuje text vytlačený drobným písmom na konci formulára. Zistíte, že spodný riadok môže zmarovať aj najlepšie úmysly poisťovacieho agenta, ak má poisťovacia spoločnosť fungovať.

Posolstvá blahoslavenstiev sú v priamom protiklade k celej tejto predstieranej blaženosti. Nie sú ani zámienkou, ani prázdnyimi sľubmi.²⁴

BLAHOSLAVENSTVÁ A DUCH SVÄTÝ

charakter

Len čo veriaci človek vykročí na cestu osvietenia, pri ktorej zaplaví srdce Božia milosť, zistí, že blahoslavenstvá sú nerozlučne spojené s darmi Ducha Svätého. Týchto sedem duchovných darov, nazývaných vlastnosťami prisľúbeného Mesiáša u Izaiáša 11,2-3, sú pôsobením Ducha Svätého. Sú to tajomné schopnosti či vlastnosti dané verným nasledovníkom evanjelia, milosti, ktoré im umožňujú vykonať veľa vecí, inak nemožných.

Svätý Augustín spája pôsobenie určitých blahoslavenstiev s osobitnými duchovnými darmi. Napríklad tvrdí, že chudobní v duchu dostali v hojnej miere dar úcty, či bázne Božej. Tí, čo smútiť, dostali dar poznania, pochopenia toho, prečo máme smútiť – a to takým spôsobom, ktorý nás privedie k radosti.

Zažili ste už niekedy smútok ako príležitosť k radosti? Azda ste trpkó oplakávali stratu vám drahého človeka. A potom uprostred bolestného plaču ste zrazu pochopili pravdu o spásení celkom novým spôsobom. Bol to dar poznania, ktorý vám pomohol odsunúť tieto bolestné udalosti života do pevnej perspektívy večnosti.

Sv. Augustín – Sila zodpovedá tým, ktorí sú lační a smädní, lebo tí namáhavo pracujú s túžbou prameniaca z toho, čo je naozaj dobré, a s úsilím zamedziť lásku po tom, čo je pozemské a čo podlieha skaze.²⁵

ZÁKON DUCHA ŽIVOTA

²⁴ str. 41

²⁵ str. 42-43

Svätý Pavol jasne píše, kde je vpísaný tento zákon: „Veď je zjavné, že ste Kristov list, ktorý sme my vyhotovili, napísaný nie atramentom, ale Duchom živého Boha, nie na kamenných tabuliach, ale na živých tabuliach srdca“ (2Kor 3,3). V Liste Galaťanom nás napomína, aby sme „žili duchovne“ a ak nás vedie Duch, nie sme „pod zákonom“ (Gal 5, 16-18).

Aj svätý Ján Zlatoústý vo viacerých svojich rečiach hovorí o novom zákone ako o samotnom Duchu Svätom.

Svätý Auguštín: „Čím iným sú zákony samého Boha, vliate do našich srdc, ak nie samotnou prítomnosťou Svätého Ducha? Jeho prítomnosťou je do našich srdc vliata láska, ktorá je plnosťou zákona.“²⁶

...potrebujeme „vonkajšiu“ morálnu náuku Písma a tradície, aby sme neskĺzli do bahna zmätkov.

VIERA CHUDOBNÝCH

Keď tak hľadám v myšlienkach konkrétne príklady tohto zabudnutého učenia, premýšľam o tej armáde chudobných, starších ľudí, ktorých som poznal počas toľkých rokov. Tieto drahé duše – zväčša ženy nízkeho vzdelania, ktoré sú často veľmi vzdialené od výslovného učenia Katolíckej cirkvi – nepochybne žijú veľmi cnostným životom a dôsledne prejavujú dary Ducha Svätého. Ďaleko predstihli mnohých z nás, ktorí sme študovali právo a prorokov, ba aj cirkevných otcov a učiteľov Cirkvi.²⁷

*Daj mi svoje dary a zdvíhaj ma, Duchu Svätý, môj obranca, ktorého mi prisľúbil sám Kristus. ... Často ma nerozumne zachytí niečo, čo sa mi mihne pred očami. Duchu pravdy, keď je tá cesta dlhá a únavná a ja sa bojím a som unavený, nes ma na svojich orľých krídlach, aby som nesklamal tých, ktorých si mi v tomto živote dal, aby som na nich vplýval, pomáhal im a podopieral ich. Daj mi svoju múdrosť na každom úseku mojej cesty, aby som vedel, že len ty môžeš všetko obnoviť, zlepšiť a skrášliť. Potom budem požehnaním pre ostatných a prestanem byť prekážkou pre nich a bremenom pre seba. Amen.*²⁸

²⁶ traktát „De Spiritu et Littera“

²⁷ str. 44-45

²⁸ str. 47

3. kapitola

PRVÉ BLAHOŠLAVENSTVO OČISŤOVANIA: STIERAŤ SLZY

Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.

Ako seminarista – prežil som osem dlhých rokov ťažkých skúšok a bojov. ... V čase mojej vysviacky mi bolo nadovšetko jasné, aká veľká je kňazská zodpovednosť a že nesmiem brať priveľmi vážne ten nekritický obdiv, ktorý ma očakáva.

ODDELIŤ PŠENICU OD PLIEV

Keď sa obzrieme späť do obdobia svojho detstva, pravdepodobne zistíme, že sme mali nejednu príležitosť, ktorá prispela k vývinu našej osobnosti. Pri určitom bode by sme sa však mali vzdať mnohých vecí, a to preto, že zamýšľaný vzrast sa už realizoval. Lipnúť dlhšie na týchto veciach by bolo na prekážku nášho osobného vzrastu.

Prvé štádium vnútorného života vyžaduje očistiť si dušu od tejto prebytočnej batožiny. ... stojí nám v ceste nesmierne množstvo harabúrd a odpadu. Niektoré z nich sú ako staré kolieskové korčule – dobré veci, ktoré už nepomôžu nášmu vývinu, ba niektoré sú pre nás už vôbec nie dobré.²⁹

Nech odpovieme na Božie volanie v ktoromkoľvek veku, sedem hlavných hriechov a chorobné stavy duše nás už mocne ovplyvnili. ... Do nášho správania aj napriek našim najlepším úmyslom sa ustavične vkrádajú rozličné druhy pokušenia.

Každý z nás je zranený, chorý a biedny. ... v živote nás čaká veľká úloha očisťovania. .... oddeliť dobré prvky od zlých. Každý z nás má určité náklonnosti – k tým veciam, ktoré milujeme, k tým, ktoré potrebujeme, a k tým, ktoré si želáme.

Ťažšia je otázka, ako oddeliť dobré náklonnosti, ktoré sú začiatkom večnosti a ktoré budú trvať večne, od tých, ktoré nebudú mať vôbec nijaké trvanie? ... Ani jedna ľudská myseľ nemá toľkú hĺbku a úplnosť, aby vedela určiť, čoho sa treba vzdať teraz, čo s treba ponechať trochu dlhšie a čoho sa treba zriecť navždy.

...naplňa nás množstvo túžob a potrieb, tak vznešených, ako aj nízkych.³⁰ ... Ako ich teda máme rozlíšiť? Odpoveď je veľmi jednoduchá: Boh to vykoná. On oddelí pšenicu od pliev. Dve blahoslavenstvá očisťovania sú často tými prvými nástrojmi, ktoré Boh použije na to, aby oddelil to, čo je dobré, pominuteľné a zlé v našich životoch.

²⁹ str. 49

³⁰ str. 50

UTRPENIE A STRATA

Ak stratíme niečo alebo niekoho nám drahého, prečo sme blahoslavení, keď plačeme? Lebo Boh si v našich životoch vytvára miesto naveky.

Všetci poznáme do určitej miery žiaľ nad stratou. Ako rodičia azda vidíme, že nám deti vyrastajú a raz budú musieť odísť z domu. Ako učitelia budete musieť svojich obľúbených žiakov nechať postúpiť do ďalších tried. Alebo azda s nadšením obetujete všetky sily na uskutočnenie nejakého vznešeného plánu alebo úlohy, a potom zistíte, že sa vám rozplynul pre nedostatok prostriedkov. V istom momente sa každý z nás musí rozlúčiť s väčšinou ľudí alebo vecí vo svojom živote. Naša kresťanská viera nás však ubezpečuje, že naše vzťahy, ľudská láska, priateľstvá, manželstvo, prechádzajú do večného života.³¹

Mohol som byť lepším rodičom? ... milujúcejším manželským partnerom? Mohol som byť väčšmi oddaný svojmu povolaniu?

Vyplakať žiaľ a stratu

Dar poznania nám umožňuje vyhodnocovať všetky dobré veci tohto sveta z hľadiska nášho večného cieľa. To je jedna z príčin nepotláčať svoj žiaľ nad vážnymi stratami v živote.

Keď aj ľudia prežívajú spolu so smútiacimi ich žiaľ, často zaznie iba blahosklonný prejav sústrasti: „Ach, chudák Charlie, zosypal sa na zádušnej omši, ktorá bola za jeho matku.“ Bol by naozaj chudáčisko, keby sa nebol zosypal! .... smútiaci – vyplakať sa potajomky. O čo lepšie by bolo, keby svoj žiaľ boli mohli prejaviť pred druhými, ktorí by im poskytli útechu a povzbudenie.

Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení. Plakať od žiaľu je dobrá a užitočná činnosť, ktorá očisťuje naše duše, aby získali viac od Boha.

ŽIAĽ MATKY A SYNA

Augustín žil pätnásť rokov v radovánkach a venoval sa svetským vedám, pričom všetkým postupne dával najavo, že odpadol od viery. Mnohorakým spôsobom zraňoval srdce svojej matky. Nasťahoval sa do jej domu spolu so ženou, ktorá čakala jeho syna. Verejne sa zriekol katolíckej viery a stal sa pohanom. Monika sa rok čo rok vytrvalo a verne modlila a postila za obrátenie svojho syna. ...

Tak ako Augustín veril, že by sme nemali žiaľovať a plakať, lebo dúfame vo večný život. Onedlho však zažil niečo celkom iné:³²

Pomaličky sa opäť postupne začali vracat' moje city k tvojej služobnici, môj Pane. Rozpamätal som sa, s akou láskou a oddanosťou sa zhovárala s tebou, ako radostne a ohľaduplne hovorila so mnou a ako som odrazu prišiel o možnosť rozprávať sa s ňou. Našiel som útechu v plači pred tvojím pohľadom, v plači za ňou a pre ňu, za seba a pre seba. Už som viac nezadržoval svoje slzy, ale nechal som ich voľne tiecť, podoprel som si o ne ako o vankúš svoje srdce, aby na nich spočívalo, lebo môj plač počúvalo tvoje ucho...

³¹ str. 51

³² str. 52-53

... toľko rokov ma oplakávala...

Svätý Augustín bol blahoslavený vo svojom žiali. Jeho očisťujúce slzy mu boli takou veľkou útechou, že o nich písal ako o „vankúši svojho srdca“. Hovoril o pravom kresťanskom žiali, naplnenom ustavičnou spomienkou na spásu a vykúpenie.

Žiaľ do súčasnej Cirkvi prenikol pojem šťastných večných lovísk a mnohí kresťania sa nazdávajú, že sa presťahujeme z tohto sveta na druhý bez toho, aby sme vydali počet z toho, ako sme naložili so svojím životom.

Keď prežívame straty iného druhu, ako je smrť – napríklad stratu príjemného zamestnania, alebo vzácneho priateľstva – ani vtedy nevieme, ako treba smútiť. Ved' akože by sme to aj vedeli, keď sme neplakali ani pre ten najväčší žiaľ – smrť. ...často nebyvame smutní, či zarmútení. Častejšie pociťujeme hnev a frustráciu.

zosnulí

Augustín sa modlí za svoju matku:

Vypočuj moju modlitbu prostredníctvom toho opravdivého lieku našich modlitieb, Ježiša Krista...
Nech je tvoje milosrdenstvo vyvýšené nad tvojou spravodlivosťou, lebo tvoje slová sú pravdivé a sľúbil si, že milosrdní dosiahnu milosrdenstvo. ... Nech ťa, ó, Pane, neurazí, čo vyslovia moje ústa, lebo v ten deň, keď smrť mojej matky bola už celkom blízko, jej nezáležalo na tom, aby mala telo nádherne zaodeté či zabalzamované voňavými masťami, ani na tom, aby si vybrala nejaký pomník či hrobku vo svojej vlasti. O týchto veciach ani mne, ani môjmu bratovi nenariadila. Žiadala si iba jedno, - aby sme si na ňu spomenuli každý deň pri oltári Boha, ktorému slúžila...³³

Augustínovi sa dostalo útechy v tomto smútku, bol blahoslavený vo svojom zármutku a nakoniec prestal plakať za Monikou. A pretože mu Boh poskytol útechu, mohol Augustín rozdávať útechu mnohým, ktorí ju potrebovali. ... zvyšok svojho života strávil s tým, že stieral slzy mnohým veriacim.

BYŤ INFORMOVANÝ

Zármutok je rana, ktorú postupne zahojí viera. Musíme oplakávať stratu rodiny, priateľov, zamestnania, vecí – všetkého dobrého v našom živote, čo sa raz skončí.

A Ježiš zaslzil.³⁴ (Jn 11,33-35)

Náš život je plný malých strát – možno ide o odcudzenie našich príbuzných či dobrých priateľov alebo o neúspech celoživotnej práce a či o zmarený vzácny plán alebo životný cieľ. Mnohí z nás vstupujú do obdobia staroby pokrytí jazvami, ba aj otvorenými ranami. No každá strata nám môže byť kritickou lekciovou duchovného života: tu nemáme trvalý domov, ale hľadáme ten, ktorý má ešte len prísť. Je to nepopulárna správa pre túto generáciu, ale je nadovšetko pravdivá.

Smrť dáva našej púti na tomto svete perspektívu, robí toto putovanie zmerateľným, pochopiteľným, vydržateľným.

³³ str. 54-55

³⁴ Lazarová smrť

Populárny výraz „byť informovaný“ sa vzťahuje na toho, kto vie, niečo o tom, čo ostatní nevedia. Tí, čo využívajú dar poznania, sú skutočne „informovaní“.³⁵

4. kapitola

DRUHÉ BLAHOŠLAVENSTVO OČISŤOVANIA: PRENASLEDOVANÍ PRE NEBESKÉ KRÁĽOVSTVO

*Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť,
lebo ich je nebeské kráľovstvo.*

Pavol – pravidelne znášal utrpenia od tých, čo boli mimo Cirkvi aj v nej. Vysmievali sa mu, nadávali mu, vážili ho, bili, kameňovali a napokon ho sťali.

Divoký Boh

Ako odpovedal tento prenasledovaný učeník na všetky utrpenia? Pavol sa chválil svojou slabosťou: „Trikrát som stroskotal na lodi, noc a deň som bol na morských hĺbinách; často na cestách, v nebezpečenstvách na riekach, v nebezpečenstvách od zbojníkov, v nebezpečenstvách od vlastného rodu, v nebezpečenstvách od pohanov, v nebezpečenstvách v meste, v nebezpečenstvách na púšti, v nebezpečenstvách na mori, v nebezpečenstvách medzi falošnými bratmi; v námahe a lopote, často v bdení, o hlade a smäde veľa rás v pôstoch v zime a nahote. A okrem toho na mňa deň čo deň dolieha starosť o všetky cirkvi.“ (2Kor 11,25-28).

Pavol nechal svoje utrpenie účinkovať. Očistilo mu dušu.

Pavol takto opisuje svoje utrpenie Timotejovi: „Ty si však nasledoval moje učenie, spôsob života, plány, vieru, zhovievavosť, lásku, trpezlivosť, prenasledovania a utrpenia, ktoré ma stihli v Antiochii, Ikóniu a v Lystre. A aké prenasledovania som podstúpil! Ale Pán ma vyslobodil zo všetkých. Ved' všetci, čo chcú žiť nábožne v Kristovi Ježišovi, budú prenasledovaní. (2Tim 3,10-12)

Potom pokračuje: „Lebo ja mám vyliat' svoju krv na obeť...“ (2Tim 4,6-8)

„Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami.“ (Mt 5,11-12).

---

³⁵ str. 56-58

PRENASLEDOVANIE BEZ LEVOV

Chcel sa vám už niekto pomstiť? Trápil vás niekto tak veľmi, že ste si mysleli, že to už nevydržíte? Práve vtedy ste boli predmetom prenasledovania.³⁶

Habit

Tí, ktorí ma počuli na konferenciách, vedia, že vždy nosím trochu zafúľaný a nevelmi príťažlivý františkánsky habit, na ktorom sem-tam vidno rozličné trhlinky, fláky a masné škvrny. Viete, prečo vždy nosievam habit? Poprvé preto, lebo je úžasne pohodlný. Po druhú preto, lebo často navštevujem nebezpečné miesta v New York City, a tam habit poskytuje väčšiu ochranu než nepriestrelná vesta. Habit svedčí aj o dôležitosti náboženskej viery, ušetrí sa ním slušný peniaz za odev a konkrétne vyjadruje aj rehoľnú chudobu.

Ráno sa vybrali s novicmi na prechádzku do parku, aby sa pomodlili rannú modlitbu, stretli elegantne oblečenú dámu. Jej tvár prezrádzala údiv, ba priam zdesenie pri pohľade na osem či deväť mníchov: „Ste skutoční, praví?“

Odpovedal som: „Samozrejme.“ Držal som síce svoj ostrý jazyk pevne za zubami, no mal som sto chutí odvrknúť jej: „Milá pani, nosíte parochňu, máte falošné zuby, umelé perly, všelijakú kozmetiku a ktovie čo ešte. Ste na 30 percent umelá. Prečo teda pochybujete o našej pravosti?“

PODMIENKA

Prežívam aj ja prenasledovanie? Prečo? Pre spravodlivosť? Pre Ježiša Krista? To je závažná otázka. Keď trpíme prenasledovanie pre vlastnú nepravosť, vtedy dostávame len spravodlivú odplatu.³⁷

ÚCTA – ZABUDNUTÝ DAR

Boh chce, aby sme zostali čisti ako zlato svätosti...

Ak sa teda do konca svojho života neočistíme, budeme musieť prejsť po smrti konečným očišťovaním, ktoré nazývame očišťcom. Vtedy bude potrebné, aby sme smútili, trpeli, a tak vynahradili všetko, čo nám chýbalo počas našej púte na tejto zemi. Preto sa radujte a tešte pre akúkoľvek príležitosť žiaľu a trpieť prenasledovanie. Čaká vás veľká odmena a váš pobyt v predsieni neba sa skráti.

---

³⁶ str. 59-60

³⁷ str. 62-64

DAR MÚDROSTI, CESTA PRÍSEUBU

Len čo začujeme Božie pozvanie na túto duchovnú cestu, uvedomujeme si vnútorný konflikt. Tak ako svätý Augustín aj my zisťujeme, že vstupujeme „do boja so sebou a proti sebe“.

Príbeh – nebo

Je paradoxné, čo hovorí Kráľ pokoja: „Nemyslíte si, že som priniesol pokoj na zem: Nie pokoj som priniesol, ale meč. Prišiel som postaviť syna proti jeho otcovi, dcéru proti matke“ (Mt 10,34-35). Postupom času budeme musieť obetovať a vzdať sa mnohého, čo je nám drahé.

Ešte aj naši spoločníci na ceste nás nesprávne pochopia. Tí, ktorí začínajú kráčať po duchovnej ceste, sa často prejavujú ako neprajní kritici, ba v istom zmysle aj ako nepriatelia. Toto všetko sú prenikavé dôsledky prvotného hriechu.

V začiatkových štádiách našej duchovnej cesty musíme zdvihnúť hlavu, aby sme aspoň nejasne pochopili – skrze dar múdrosti – prísľub Božieho kráľovstva. Ináč nebudeme schopní pokračovať v ceste. Práve preto cirkevní otcovia považovali mučeníctvo za najzrejmejšie stelesnenie duchovného života a dôsledne upozorňovali veriacich, že nasledovanie Krista po jeho ceste im prinesie do života isté prvky mučeníctva.³⁸

5. kapitola

TRETIE BLAHOŠLAVENSTVO OČISŤOVANIA: POKRM PRE DUŠU

*Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti,
lebo oni budú nasýtení.*

ČO ZNAMENÁ LAČNIEŤ A ŽÍZNIŤ?

Tí, ktorí chvú rásť v duchovnom živote, musia poznať ten páliaci pocit hladu a smädu a nesmú sa naň ponosovať. Ak aj vy cítite bolesť nad zlým svetom vôkol vás, žite s touto bolesťou. Ak tú bolesť prežívate pre človeka, na ktorom vám záleží, dovoľte, aby ten hlad a smäd po spravodlivosti boli ostrou a prenikavou bolesťou, ktorá vás bude pobádať

---

³⁸ str. 66-68

ku každodennej modlitbe za toho človeka. Ak vás sužuje skazená spoločnosť, ktorá zasýpa špinou a drogami nedospelé deti, znášajte hlad a smäd po spravodlivosti.

VYKŔMENÉ TEĽA

Keď svätý František ležal na smrteľnej posteli, poprosil istú ženu menom brat Jacopone, aby mu pripravila zopár marcipánových zákuskov. František, i keď bol veľkým kajúcnikom, je jedným z mála svätcov, ktorí na smrteľnej posteli jedli sladkosti.

Podľa mojich skúseností život tých, čo hľadajú Boha, sa často podobá zachmúrenému utorkovému večeru Pôstneho obdobia s vychladnutými zvyškami na stole.³⁹

DAR ODVAHY

Nedávno sa pápež stretol so skupinou amerických biskupov a pozdravil ich jednoduchým: „Odvalu!“

Odvaha⁴⁰ – „courage“ – obyčajne znamená schopnosť postaviť sa proti nejakému osobitnému nebezpečenstvu a vzdorovať mu. V románskych jazykoch to značí celkový postoj k životu – určité nadšené či aspoň vytrvalé odhodlanie stáť proti všetkým prekážkam.

Odvaha je prirodzená ľudská vlastnosť, ktorá sa milosťou môže povýšiť až na kresťanskú cnosť. Je aj darom Ducha Svätého, ktorý nám umožňuje veľa vydržať pre Božie kráľovstvo, i keď nie sme práve odvážni. Cnosť odvahy môže urobiť odvážneho človeka dobrým (nie všetci odvážni ľudia sú dobrí), ale dar Ducha Svätého, dar odvahy, môže aj zo zbabelca urobiť odvážneho človeka.

Angličtina často zamieňa slovo „odvaha“ za slovo „sila“. ... sila nám dodáva trpezlivosť vydržať. Je to trpezlivá energia uprostred protivenstiev. Odvaha je vlastnosťou mysle a srdca, ktorá nám umožňuje čeliť ťažkostiam a nebezpečenstvám pevne a bez strachu.⁴¹

ODVÁŽIME SA NAZRIEŤ DOVNÚTRA?

John Henry Newman:

Cieľom väčšiny ľudí, úctyhodných, svedomitých a nábožných, alebo aspoň tých, ktorí sa nazývajú statočnými, čestnými ľuďmi, je podľa všetkého nie to, ako sa páčiť Bohu, ale ako sa páčiť sebe samým bez toho, aby sa znepáčili Bohu...

Ježiš vedel, že iba radikálna zmena vo vnútri duše každého jedného človeka bude znamenať koniec otroctva a zánik pohanskej Rímskej ríše.⁴²

³⁹ str. 76-79

⁴⁰ v angličtine

⁴¹ otec Andrew Apostoli v knihe *The Gift of God, The Holy Spirit*

POORAŤ PÔDU VÔKOL NÁS

Homosexualita

Súhlasím s učením Cirkvi, že homosexuálne činy sú v protiklade k Svätému písmu a ku kresťanským tradíciám, podobne ako mnoho iných vecí, ktoré sa na tomto svete dejú v každej fáze ľudského správania. Po mnohých rokoch svojej činnosti psychológa som presvedčený, že homosexuálna identita je mravným a osobným nešťastím. Ale či to ospravedlňuje prenasledovanie tých, ktorí toto nešťastie prežívajú? Vôbec nie, a to ani vtedy, keď vyjadrujú svoj hnev voči Cirkvi za jej pevný morálny postoj založený na Svätom písmu a na kresťanskej tradícii.⁴³

Nemožno vzrastať v duchovnom živote bez modlitby a práce za spravodlivosť, ktorú má vykonávať každý svojím vlastným spôsobom a vo svojej sfére vplyvu.⁴⁴

BOJOVAŤ ZA SPRAVODLIVOSŤ NA HARLEMSKÝ SPÔSOB

Matka Teodora zomrela za evanjelium. Matka Drexelová zostala žiť pre evanjelium. Obe tieto ženy robili v podstate to isté: lačneli a žíznilo po spravodlivosti. Verím, že obidve – práve pre svoju prácu – zazreli vrcholky hôr, záblesk slávy, ktorá sa má zjaviť v budúcom živote.⁴⁵

*Duchu Svätý, udeľ svojmu ľudu dar odvahy, aby sme dychtivo lačneli a žíznilo na tomto svete. Len tak budeme môcť celkom iste piť z tvojich večných prameňov v budúcom živote. Amen.*⁴⁶

6. kapitola

PRVÉ BLAHOŠLAVENSTVO OSVIETENIA: CELKOM SA ODOVZDAŤ BOHU

Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

V prvej etape sa duša očistila učením Ducha Svätého a jeho milosťami. Postupne ju prestávajú ovládať podnety hriechu a sebeckva, namiesto nátlakov a konfliktov nastupuje sloboda a vnútorný pokoj.

---

⁴² str. 81-83

⁴³ str. 86-87

⁴⁴ str. 89

⁴⁵ str. 93

⁴⁶ str. 95

Vigília svetla

Predstavte si, že ste zostúpili do hlbokoznej uhoľnej bane a obklopuje vás čierna tma. Jediným zdrojom svetla, ktoré môže preniknúť temnotu okolo vás, je malá lampka pripevnená na vašej baníckej prilbe.

Ale aby sme sa na našej duchovnej ceste pokročili vpred, na to bezpodmienečne nepotrebujeme ani reflektory, ani laserové lúče. Boh môže použiť aj celkom tlmené svetlo sviece na osvetlenie chodníka pred nami.

Možno ste už zažili – že ste bližšie k Bohu a k jeho milosrdenstvu. Alebo keď ste bojovali proti nejakému opakujúcemu sa hriechu, alebo keď ste sa zotavovali z hlbokého sklamania, azda ste pocítili tú milosrdnú Božiu prítomnosť, ktorá vás obklopuje nejakým osobitným spôsobom.⁴⁷

Milosrdenstvo

Milosrdenstvo odzrkadľuje ešte aj druhú božskú vlastnosť – vernosť. Boh je verný v prejavoch svojho milosrdenstva voči nám. Nevzdáva sa tak ako my, keď nás niečo ruší v našom úsilí byť milosrdný. Ved' viete ako to býva... Odpustíte niekomu vari aj stokrát niečo, čo vám ide na nervy, ale potom to už jednoducho nezvládnete. „Tak už dosť, stačilo!“ vyhrknete. Alebo si možno len poviete: „Pohár sa naplnil. Viac už odo mňa nemôžete chcieť.“⁴⁸

UROBILI SME NEJAKÝ POKROK?

Zabíjanie detí

V Japonsku – navštívil som starobylú budhistickú svätyňu v Kjóto. Podišiel som bližšie a zbadal som pred jednou zo sôch Budhu malú postavičku. Pozrel som sa lepšie a zistil som, že je to novučičká bábika. Začudovaný som sa spýtal misionára, ktorý ma sprevádzal, čo tá bábika znamená. Môj sprievodca mi vysvetlil tento japonský zvyk: „Táto bábika je votívna obeta rodičov dieťaťa, ktoré sa stalo obeťou potratu. Je to obeta Budhovi, aby dieťa malo nejakú hračku, s ktorou sa bude môcť hrať v záhrobí.“

Ten, kto navštívil koncentračný tábor v Osvienčime, zažil zdesenie pri pohľade na hromadu topánočiek, ktoré patrili židovským deťom zavraždeným počas Hitlerovho režimu. Tieto nevinné deti odmietla vláda ako defektné a považovala ich za nepotrebné. Hrozné nacistické ničenie detských životov pripomína zločin faraóna, ktorý rozkázal zabiť všetky židovské deti mužského rodu za čias Mojžiša, alebo zločin Herodesa, ktorý chcel zabiť dieťa Ježiša, keď vydal rozkaz, aby boli pozabíjaní všetci malí chlapi pod hranicou dvoch rokov.

„smrti z milosrdenstva“

⁴⁷ str. 98-99

⁴⁸ str. 100

ČO STOJÍ MILOSRDENSTVO?

Milosrdenstvo, to nie je len akýsi nábožný, dobroprajný pocit. Svätý Jakub jasne hovorí, že tu nejde len o slová, lebo hladného, či nedostatočne oblečeného človeka nemožno odbaviť ležérnou poznámkou: „Choďte v pokoji! Zohrejte sa a najedzte sa!“ (Jak 2,16). Milosrdenstvo má svoju cenu.⁴⁹

Radšej riskujte, že vás niekto oklame, ako keby ste mali zanedbať milosrdenstvo.

Tí, ktorí sa rozhodnú byť rozumne milosrdní, môžu očakávať vari 12 až 15-percentnú stratu svojich investícií.

Spomínam si na chlapíka menom Scotty Brown. Bol to jeden z mála tulákov, ktorý zanechal potulný spôsob života a vstúpil do seba.

... vymedzte si určité množstvo – času, peňazí a milosrdenstva – a rozhodnite sa, čo s tým urobíte. A potom to jednoducho skúste! Ak sa bojíte, že vás oklamú, nebojte sa. Hore hlavu! Ved' už vás – okrem chudobných – toľko ľudí oklamalo: federálna vláda, popredné korporácie, väčšina finančných inštitúcií a azda aj niektoré náboženské organizácie!

Milosrdenstvo neznamena vždy len poskytovanie almužny. Prejavuje sa aj skutkami lásky, jednoduchými slovami povzbudenia, vyjadrením súcitu alebo odpustenia.

JEMNÁ SILA

Svätý Augustín hovorí, že dar rady sa aktivizuje milosrdenstvom.

Dr. Susan Mutová – Milosrdenstvo a sústrast' nás povzbudzujú, aby sme za vonkajšími nedostatkami človeka videli jeho nekonečnú hodnotu.⁵⁰

MOC MILOSRDENSTVA

Odpustenie

Holand'ka Corrie ten Boomová – počas nacistickej okupácie Holandska túto vzácnu ženu aj s rodinou poslali do Osvienčimu, lebo vo svojom dome ukrývali židov. Corrie znenávidela strážcu, ktorý sa vždy opovrzhivo a s úškľabkom vysmieval pri pohľade na ich nahé telá, keď išli pod sprchy. Odpudzujúca tvár tohto muža sa jej navždy vryla do pamäti.

Corrie, ktorá na vlastné oči videla smrť svojej sestry v tábore, prežila toto utrpenie a pevne si zaumienila, že sa do Nemecka nikdy nevráti. Po mnohých rokoch sa však do Nemecka vybrala, aby tam na jednom stretnutí porozprávala svoje zážitky. Jej prvá prednáška sa týkala problému odpustenia ako ponuky Božieho milosrdenstva tým, ktorí nám nejakým spôsobom

⁴⁹ str. 102-103

⁵⁰ str. 104-106

ublížili. Celá zhrozená zbadala, že medzi poslucháčmi sedí ten strážca, ktorý sa im v Osvienčime tak kruto posmieval.

Tento muž sa už celkom iste nepamätal na Corrie, jednu zo svojich vycivených a dohola ostrihaných uväznených žien, ale ona by ho bola spoznala hocikde na svete. Teraz vyzeral úplne zmenený: z tváre mu žiaril svit svedčiaci o dramatickej premene v jeho živote. Corrie však netúžila po obnovení ich známosti.

Lenže, ako sa neskôr ukázalo, nemala inú možnosť. Po prednáške pristúpil k nej tento muž s úsmevom na tvári a podával jej ruku: „Je to úžasné! Ako dobre je vedieť, ako vravíte, že všetky naše hriechy sú pochované na dne mora!“

Corrie pociťovala iba mocnú nenávisť voči tomuto človeku, ktorý jej spôsobil toľko bolesti. V tom počula, ako jej Pán povedal, aby vystrela ruku. A potom opísala, čo sa stalo:

A tak som meravo, mechanicky vložila svoju ruku do jeho ruky, ktorú ku mne vystieral. A keď som to urobila, stalo sa čosi neuveriteľné. Z pleca mi vyšľahol teplý prúd, rýchlo mi zbehol po ramene a skočil do našich spojených rúk. A to liečivé teplo ako keby bolo zaplavilo celú moju bytosť a oči sa mi naplnili slzami.

„Odpúšťam ti, brat môj!“ skríkla som. „Z celého svojho srdca!“

Nenávisť, ktorá sa v nej za toľké roky nakopila, odplavilo v krátkej chvíli teplo Božieho milosrdenstva. Boli by ste aj vy schopní podať ruku tomu, kto vás tak kruto týral?⁵¹

...utrpenie tých, čo stáli na druhej strane.. Títo ľudia (dospelé deti tých, ktorí sa dopúšťali ukrutností) akoby pod vplyvom nejakej rodovej kľatby pociťovali vinu vraždy, ako keby vo vlastnej duši ukrývali toto semeno zla. Bola to pre nich mimoriadne ťažká úloha, aby svojich otcov prijali ako osobitné ľudské bytosti a hľadeli na nich milosrdne a so súcitom.

Syn Martina Bormanna, najbližšieho dôverníka Adolfa Hitlera. – po páde sa mladého Bormana ujala katolícka sedliacka rodina v Rakúsku. Bormann sa neskôr rozhodol konvertovať a stal sa katolíckym kňazom. Na znak svojho osobného pokánia slúžil ako misionár v Kongu, kde podstúpil mnohé utrpenia v rozličných kmeňových bojoch. Na základe bolestných osobných skúseností zistil, že je naozaj nevyhnutné odpúšťať a ponúknuť Božie milosrdenstvo svojim nepriateľom. Najťažšie však bolo preňho odpustiť vlastnému otcovi, a to musel urobiť ešte skôr, než sa stal kňazom.

Pápež Ján Pavol II. v encyklike *Dives in misericordia*:

V mene ukrižovaného a vzkrieseného Ježiša Krista, v duchu jeho mesiášskeho diela, ktoré v dejinách ľudstva ďalej trvá, pozdvihujeme svoj hlas a prosíme, aby sa v tejto historickej dobe znova zjavila tá láska, ktorá je v Otcovi, a aby pôsobením Syna i Ducha Svätého bola zreteľne prítomná v terajšom svete a mocnejšia nad každé zlo, mocnejšia než je hriech a smrť. Prosíme o to orodovanie tej, ktorá neprestajne hlása „milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie“, a podporovaní aj príhovorom tých, na ktorých sa už splnili slová Reči na vrchu: „Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.“⁵²

⁵¹ str. 107-108

⁵² str. 109-111

8. kapitola

TRETIE BLAHOSLAVENSTVO OSVIETENIA: KONAŤ BOŽIU PRÁCU

Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.

Ak už dlhý čas bojujete s kajúcnosťou a modlitbou, skôr či neskôr vás to vyvedie z miery, zmocní sa vás nepokoj, sklamanie, mrzutosť alebo zmätok. Avšak v hĺbke duše vám zostane kútik pokoja, akoby malá trhlinka v skalách, kde je ticho, i keby malo nastať aj veľmi nepriaznivé obdobie.

... Mám na mysli bezpečný prístav, chránený pred búrkami každodenného života, útočisko, ktoré vám pomôže prežiť. Tento pokoj je viac než len presvedčenie – je to objav.

Náš Otec je Boh pokoja, dáva každému z nás vnútorný prístav, útočisko, ktoré nám umožňuje prežiť aj ťažké časy, miesto, kde dostaneme svetlo milosti.⁵³

Toto blahoslavenstvo nás vyzýva, aby sme nielen zakúsili a radostne prežívali pokoj, ale aby sme ho aj uskutočňovali.⁵⁴

VOJACI ZA MIER

Arcibiskup John Ryan, ktorý viedol arcidiecézu vojenskej služby, vyhlásil, že ani jeden kresťan nemôže byť zbavený zodpovednosti pracovať za mier. Upozornil na tri cesty, ktorými môžeme uskutočňovať tento svoj kresťanský záväzok. V prvom rade spomenul, že opodstatneným spôsobom protestu proti vojne je námietka z dôvodu svedomia. .... Druhou cestou, ako pracovať za mier, je verejný protest. ... Treťou cestou je služba v ozbrojených silách – pravda pod podmienkou, že vláda sa úprimne usiluje o spravodlivosť, ľudské práva a svetový mier.

Mnohí z vás nemôžu pracovať za pokoj ani jedným z týchto troch spôsobov. Možno nepatríte k typu demonštrujúcich. Alebo azda ste už priveľmi starý na to, aby ste sa prihlásili do armády, či odmietali vojnu z dôvodov svedomia. A vyhrážka, že vrátite svoj povolávací lístok z kórejskej vojny, by zaiste vyvolala iba smiech.

Čo teda môžete urobiť? Začnite sami, od svojej vlastnej osoby. Usilujte sa o pokoj vo svojej rodine, so svojimi priateľmi, vo svojom farskom spoločenstve a so svojimi spolupracovníkmi. A keď ste začali kampaň za harmóniu doma, pokračujte vo svojom úsilí aj v širšom okruhu.⁵⁵

---

⁵³ str. 128-129

⁵⁴ str. 131

⁵⁵ str. 132-133

K PLNOSTI POKOJA

Jean – Paule Sartre nám podáva hroznú víziu pekla v divadelnej hre *No Exit* (S vylúčením verejnosti). Predstavuje nám hotelovú izbu, kde sa rozzúrení, narcistickí cudzinci vzájomne trhajú a šklbú, a to večne.

Nápis na náhrobku Sira Henryho Purcella hlása, že tento skladateľ zomrel a šiel do neba, aby mohol počúvať hudbu ešte oveľa vznešenejšiu, ako je tá, ktorú sám zložil.

Kniha zjavenia hovorí o kráľovstve pokoja, v ktorom stromy rodia ovocie dvanásťkrát ročne. ... pokoj nie je iba neprítomnosť zla a zmätku, ale aj prítomnosť dobra a pohody. Hoci sme sa, i keď len celkom nakrátko, občas letmo dotkli prahu pokoja, dokonalý mier nikdy na tomto svete nenájdeme.⁵⁶

Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Buďte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice (Mt 10,11-16)⁵⁷

MÚDROŠŤ A UZMIEROVANIE

Tak ako milosrdenstvo a miernosť, aj pokoj považujeme za súčasť cesty osvietenia. Tí, čo dokážu tovariť a prinášať pokoj, už sa dostali na vyššiu úroveň duchovného života.⁵⁸

9. kapitola

PRVÉ BLAHOŠLAVENSTVO JEDNOTY S BOHOM: MOC CHUDOBY

*Blahoslavení chudobní v duchu,
lebo ich je nebeské kráľovstvo.*

Byť „chudobný v postoji“ má však oveľa hlbší význam. Znamená to mocne a hlboko prežívať pocit krajnej núdze, prázdnoty hraničiacej so zúfalstvom, keď nevieme, kde nájdeme ďalšie sústo duchovného pokrmu alebo sa znova duchovne nadýchame čerstvého vzduchu.⁵⁹

---

⁵⁶ str. 137

⁵⁷ str. 138

⁵⁸ str. 144

⁵⁹ str. 153

Najprv vám vravia, že ste Božie dieťa, ktoré Otec miluje, že ste dedičom nesmierného bohatstva. A potom počúvate, že máte žiť v krajnej núdzi. Mali ste niekedy dojem, že cesta, nás kresťanov, je veľmi komplikovaná?

NAŠE MIESTO VO VESMÍRE

Musíme si priznať, akí sme úbohí, aby sme prekonalí svoju prirodzenú ľudskú nadutosť. Všetci si radi namýšľame, že sme strašne dôležití, ba priam jedineční, a že celý svet sa musí točiť okolo nás.

... cítime sa strašne dôležití v oblasti svojej vlastnej maličkovej sféry vplyvu.

Vytvárame si svoj domov, nie v rozľahlom vesmíre, ale v ohraničenom svete ľudských bytostí. Každý z nás pozná určitý počet ľudí a tí poznajú nás: sú to naši príbuzní, priatelia, vedúci, spolupracovníci a tí, ktorí pre nás pracujú, učitelia našich detí.... V skutočnosti sa však nachádzame uprostred rozľahlého oceánu ľudí. Keď sa náš život skončí, niektorí ľudia budú za nami žiaľovať, ale väčšina z nich nebude ani tušiť o našej existencii.⁶⁰

25 generácií pred nami, teda asi pred 500 rokmi, každý jeden z nás mal 271.000 priamych predkov. Čo viete o nich?

Sme takí bezvýznamní ako mravce v mravenisku alebo mikróby pod mikroskopom. Iba jedno nás zachráni pred úplným zabudnutím: „Stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov, slávou a cťou si ho ovenčil“: (Ž 8,6).

Myslím, že iba chudobní v duchu vedia, akí sú v skutočnosti bohatí. Iba tí, ktorí si uvedomujú svoju absolútnu nepatrnosť a celkom otvorili svoje srdcia Bohu, vedia, čo znamená byť Božím dieťaťom.

Svätý František často vravieval, že keby ľudia vedeli, aké množstvo duchovných bohatstiev im patrí, odhodili by všetko ostatné.

OKNO DO NEKONEČNA

Páter Adrian Van Kaam vo viacerých svojich dielach vysvetľuje, čo nás vedie po ceste poslušnosti k Bohu, k láske a k chudobe v duchu. Je to nevyhnutnosť, aby sme uznali svoju úplnú závislosť, krajnú osamotenosť a absolútnu zraniteľnosť. Či pozrieme hore na hviezdy alebo do hĺbok mora alebo na to všetko, čo človek môže dosiahnuť, zistíme, že celý život nám predstavuje nekonečnú Božiu dobrotu a našu úbohosť bez Boha.⁶¹

Vždy, keď slávim Eucharistiu, ktorá ma priťahuje k žiariacim plameňom milosti, cítim sa ako moľa, ktorá sa obáva, aby ju nepohltili plamene.

Staré talianske príslovie vyjadruje vysokú cenu duchovného vodcovstva: „Ťažký je nádherný plášť na pleciah toho, kto ho chce ochrániť od blata.“

⁶⁰ str. 154-155

⁶¹ str. 156-157

Raz som Matke Terézii povedal, že sa cítim pokorený, lebo sa mi nepodarilo splniť úlohu, ktorú som dostal, a je mi ľúto, že som nikdy nebol skutočne pokorený. Odpovedala mi: „Hore hlavu! Poniženie môže byť cestou k poníženosti.“

RÁŠŤ V MÚDROSTI

Svätý Augustín hovorí, že Boh nás učí byť chudobnými v duchu najmä darom múdrosti. Pomocou tohto daru sa učíme vyhodnocovať všetko vôkol seba vo svetle Božieho kráľovstva.

Najprv nám musia primerane narásť nohy, aby sme mohli pohodlne kráčať v topánkach číslo štrnásť.

... ak budete pokorne konať, môžete sa pokorným aj stať.

Ak chcete podstúpiť rozhodujúcu skúšku, aby ste zistili, či je vaša chudoba v duchu autentická a či rastie, navrhujem vám, aby ste si položili nasledujúce otázky.⁶²

Usilujete sa o to, aby ste sa odpútali od pocitu vlastníctva? Dokážete sa odlúčiť od materiálnych vecí, ktoré vlastníte, od svojho auta, domu, nábytku, alebo ich považujete za stredobod svojho záujmu? Viete sa odlúčiť aj od ostatných oblastí života, napríklad od svojej práce, od svojho osobitného nadania, od svojho zárobku, od svojho zdravia, od svojho času, od svojich snov do budúcnosti, ba aj od svojich charitatívnych úsílí? A – čo je ešte dôležitejšie – dokážete sa odlúčiť od tých, ktorí sú pre vás v živote najvzácnejší a najdrahší – váš manžel, vaša manželka, vaše deti, vaši priatelia?

Iba utrpenie nám môže pomôcť, aby sme dokázali oddeliť sa od tých, ktorých milujeme. Videl som, ako rodičia, ktorým zomrelo dieťa v dôsledku nejakej choroby alebo nehody, nanovo upravili svoje životné priority.

Chudoba v duchu vyžaduje, aby sme s určitou dávkou pokoja pretrpeli žiaľ nad stratou milovanej bytosti, keď vieme, že sa s ňou raz zjednotíme v nebeskom kráľovstve. Ak nás schopnosť vedieť sa odpútať nenaučí tomu, aby sme chorobne nelipli na svojej rodine a priateľoch, budeme kráčať životom plní strachu, že stratíme tých, ktorých milujeme. Ak na nich priveľmi lipneme, je pravdepodobné, že ich odoženieme.

Aj naša zaangažovanosť vo farskom alebo rehoľnom spoločenstve či v nejakej dobrej veci si vyžaduje určitú ľahostajnosť, schopnosť vedieť sa odpútať. Nemusíme stále myslieť len na smrť, žiaľ či odlúčenie, ale rozhodne musíme kráčať životom vyrovnaní a prijať skutočnosť, že každá dobrá vec na tomto svete sa raz skončí. Sväté písmo hovorí, že medzi duchovnými pokladmi, ktoré vydržia večne, je odmena chudoby v duchu. Buďme si istí, že to nie je východisko bez perspektívy, ani slepá ulička, lebo chudobní v duchu majú prísľub Božieho kráľovstva.⁶³

Schopnosť vedieť sa odpútať znamená, že milujeme, máme radi a oceňujeme všetko, čo máme, ale všetko to vraciamy späť Bohu. Chudoba v duchu znamená aj to, že sa usilujeme vyhýbať sa sebecku a priveľmi neholdovať svojim záľubám.

⁶² str. 158-159

⁶³ str. 160

Ak chceme používať veci a tešiť sa z nich, napríklad aj z modlitby a duchovnej útechy, a nemáme pritom na zreteli Božiu vôľu, sú pre nás len prekážkou, osídлом.

Ochotne by ste venovali časť svojho ťažko nadobudnutého majetku tým, čo sú v núdzi? Užitočným barometrom chudoby v duchu je preskúmať, či sme šľachetní k druhým. Mali by sme byť ustavične vďační za chudobných a za tých, čo žijú v núdzi, za bedárov, ktorí sú zrkadlom našej biedy pred Bohom.

Vznešený milionár, ktorý netrpezlivo sedí vo svojej prepychovej limuzíne a čaká, kým mu šofér otvorí dvere, si neuvedomuje svoju biedu, kým sa odrazu neocitne v ordinácii psychiatra alebo v lekárskej ambulancii.

Cítite, že do vašej duše vstupuje Božie kráľovstvo? ... Aj pri všetkej svojej biede, slabostiach, trápeniach, vnútorných problémoch a napätiach cítite, že sa vo vašom vnútri rozvíja Božie kráľovstvo?

Toto vnútorné rozvíjanie kráľovstva sa nie vždy podobá krásnej ruži otvorenej rannému slnku, ktoré osvetľuje každý lupienok so žiarivou kvapkou rosy.⁶⁴

Z ľudského hľadiska nám chudoba v duchu umožňuje znovu získať svoju slobodu, byť tým, čím v skutočnosti sme: závislé, osamotené, zraniteľné stvorenia, ktoré sú požehnané týmto poznaním a na základe neho pestujú nadprirodzené, láskavé vzťahy a šľachetné skutky pre spoločné dobro.⁶⁵

10. kapitola

DRUHÉ BLAHOŠLAVENSTVO JEDNOTY S BOHOM: VIDIEŤ NEJASNE CEZ SKLO

Blahoslavení čistého srdca, lebo onividia Boha..

ČO ZNAMENÁ MAŤ ČISTÉ SRDCE?

Jedným z najdôležitejších aspektov čistoty srdca je oduševnené hľadanie pravdy.

Keď Ježiš hovoril o čistote srdca, použil slovo: kóšer.

Počul som, ako raz jeden rabín vrazil, že len židia sú povinní variť kóšer jedlá, ale všetci ľudia sú povinní mať „kóšer srdce“, čistý charakter. Nový zákon v gréčtine uvádza toto hebrejské slovo ako katharos – „čistý“ alebo „očistený“.⁶⁶

⁶⁴ str. 161-163

⁶⁵ Dr. Mutová

Duchovná čistota nie je trvalý stav, definitívny cieľ, ktorý dosiahneme ešte v tomto živote. Je to čosi, o čo sa treba bez prestania usilovať.

Sme ako židovská domácnosť v predvečer Paschy, ktorú treba upratať a vyčistiť od všetkého, čo uráža Boha.

ČISTOTA SRDCA IDE ČORAZ HLBŠIE

Čistota srdca sa prejavuje v troch oblastiach: v čistote predstavy, pochopenia a túžby.⁶⁷

Ludské oko je schopné vnímať nesmierne množstvo jednotlivých predmetov v priebehu jedného dňa. Čo však v skutočnosti vnímame v hĺbke svojho bytia? Predstavte si vyzývavo oblečenú mladú ženu, ako sa prechádza v parku. Muž, ktorý sedí na lavičke, vidí v nej zvodnú očarujúcu dievčinu. Inému sa pozdáva, že by to mohla byť nejaká neznáma cudzia osoba. Taxikár v nej vidí budúcu zákazníčku. Jej otec v nej vidí milovanú dcérku a jej priateľ najkrajšiu ženu na celom svete. A puritánska stará dievka ju považuje za predmet ošklivosti.

Tie isté vizuálne informácie môžu ľudia vnímať celkom odlišne. Táto mladá žena je pre jednotlivých pozorovateľov pookúšiteľkou, príznakom, možným zdrojom príjmu, milovaným dieťaťom, budúcou manželkou, či ľahkou dievkou. Ten, kto hľadá pravdu, vidí v nej čosi úplne iné – Božie dieťa, ktoré je ohrozované nebezpečenstvom pohanskej kultúry.

Tým, že spoznáваме úmysel Boha, menej nás ovláda telo, menej zabúdame na druhých, menej nás zaujíma finančný zisk, sme menej pochabí, menej sebeckí, menej posudzujeme druhých.⁶⁸

Najhlbším rozmerom čistoty srdca je čistota túžby... aby sa naše túžby očistili, musíme sa mnohého vzdať...

OD KOLÍSKY AŽ PO HROB

Duchovný život je neustály proces, v ktorom sa zriekame menších dobier v prospech tých väčších. Svoj život trávime v boji so sebou, v ustavičnom zápase, aby sme si odvykali od toho, čo už nepotrebujeme, čo nám bráni vidieť Boha.

Zriekanie – Odvykací proces

Tento odvykací proces sa začína už v ranom detstve. Ako malé deti nám matky dávali rozličné odvary a detskú výživu, aby nás odučili od materského mlieka alebo od fľaše, a keď nám už vyrástli zúbky, prešli s nami od detskej výživy k pevnej strave. Keď sme boli batol'atá, cítili sme sa v bezpečí uprostred svojich hračiek, so svojimi súrodencami. Avšak potom nastal ten vážny deň, keď sme museli nastúpiť do škôlky alebo do prvej triedy. Možno ste patrili k tým odvážnejším, no väčšina z nás plakala. Prvý krok do veľkého sveta môže malé dieťa nesmierne vystrašiť.

⁶⁶ str. 170-171

⁶⁷ str. 172-173

⁶⁸ str. 174

A tak to ide po celý náš život. Zriekame sa nielen toho zlého, ale aj toho, čo už nie je potrebné pre náš duchovný rast. Tento očistný proces môže byť veľmi bolestivý, veď je to akoby duchovný chirurgický zásah, ktorý by nikto z nás nemohol prežiť bez Božej milosti. Chvála Bohu, že ho nemusíme prekonávať len vlastnými silami.

Skúsili ste už niekedy napísať zoznam všetkých vecí, ktoré ste stratili v priebehu svojho života?

Myslím si, že by sme mali dávať pozor a neskracovať si tie dni, ktoré nám Boh udelil...⁶⁹

Aj Ježiš, ktorý miloval z najčistejšieho srdca, musel prejsť týmto očistným procesom. Ako dieťa bolestne prežil stratu svojho nazaretského domova. Ani jedna skupina ľudí nebola čistejšia ako Svätá rodina, ale aj jej trvanie sa skončilo. Podľa tradície Jozef umrel ešte v tom čase, keď Ježiš býval doma. ...keď odišiel z tohto sveta, som si istý, že ho Mária a Ježiš oplakávali.

Ježiš – nezostal tu v ľudskom tele. Mária musela vytrpieť hrôzostrašnú a bolestnú agóniu, keď videla ukrižovanie svojho syna, ktorý bol absolútne nevinný. ... Mária musela mlčky čakať dlhé roky, kým sama neodíde z tohto sveta. Pannu Máriu nazývame Sedembolestnou Matkou, lebo musela stratiť všetko.

POKOJ UPROSTRED UTRPENIA

Ktosi, kto pozoroval Editu Steinovú krátko pred jej smrťou, ju charakterizoval takto:

.... Jej celkový výzor, ktorý sa mi vryl do pamäti, keď sedela v tom baraku, vzbudzoval vo mne jedinú myšlienku: Pieta bez Krista

Viete si vôbec predstaviť, že by človek, ktorý dosiahol najvyšší stupeň tejto tretej cesty zjednotenia bol stoik bez emócií, a bol natoľko odpútaný od vecí tohto sveta, že by vyzeral, ako keby v sebe nemal nijaké city ľudskosti?⁷⁰

Charakteristickým znakom tých, čo hľadajú pravdu a usilujú sa vzrastať v čistote srdca je nádej. Pravda, nie taká nádej, že nikdy nič nestratia, ale že zo všetkého, čo stratia vzíde pre nich nejaké trvalé dobro. Sú pripravení a ochotní stratiť všetko a každého, koho naozaj milujú, a táto ochota vychádza z ich pevnej viery, že napokon znovu nájdu tieto dobrá.

NACHÁDZAŤ BOHA AJ V TOM, ČO STRÁCAME

Nepočúvajte takých ľudí, ktorí vám vravia, že duchovnosť znamená, že nemilujeme nič iné len Boha. Naopak, znamená to, že všetko milujeme v Bohu.

Odpútanosť a zrieknutie sa spájajú s bohatstvami viery a s radosťou nádeje. Úspech či neúspech, zdravie či choroba, život či smrť, všetko sa začína pohybovať jedným smerom.

⁶⁹ str. 175-176

⁷⁰ str. 177-178

To je podstatná otázka. Ak stratíme niečo nenahraditeľné, niečo, čo skutočne milujete a starostlivo opatrujete, aká bude vaša odpoveď? Napríklad ak ste stratili niekoho, kto bol vašou silou, vašou oporou, niekoho, koho vám nikto nenahradí, kto vám každý deň čoraz viac chýba, aká bola vaša odpoveď? Hnev? Depresia? Horúčkovitá aktivita? Ústup? Sú to spontánne reakcie a len zriedkakedy ich možno považovať za „nesprávne“. Často však nepredstavujú ten najlepší duchovný pohľad na utrpenia a straty.⁷¹

TÍ, ČO MAJÚ ČISTÉ SRDCE, UVIDIA BOHA

Čistota srdca vedie nevyhnutne k určitej prázdnote, k chudobe v našich predstavách, ktorá nás môže naplňať mnohými obavami v začiatočných etapách našej duchovnej cesty.⁷²

Boj

Bojujeme proti zlu vo svojom vlastnom živote. A bojujeme proti nemu aj vo svojich srdciach.

A ty⁷³, blahoslavený, si naším veliteľom v tomto boji, naším bojovníkom v tomto zdanlivo beznádejnom zápase. Zošli nám svojho Svätého Ducha, aby nám dal zbrane, ktorými budeme ďalej bojovať, až kým nezvítazíme. V to by sme však nemohli dúfať bez teba. Vpiš nám svoje blahoslavenstvá do srdc a myslí, aby sme mohli ďalej bojovať vyrovnane, ako si bojoval ty, Knieža pokoja. Daj, aby sme neboli bojazliví či zbabelí a aby sme necúvali a neustupovali, keď nás voláš do boja. Radšej nám pomôž, aby sme, vyzbrojení zbraňami pokoja a spravodlivosti mohli nasledovať teba, nech nás to stojí čokoľvek. Lebo len tak k nám príde tvoje kráľovstvo. Amen.

---

⁷¹ str. 180-181

⁷² str. 184

⁷³ Ježiš